

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Pápai Éva ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szotyori Judith ügyvéd által képviselt alperes ellen felmentés jogellenességének megállapítása és a jogkövetkezmények alkalmazása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 23.M.3362/2006. szám alatt megindított és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 59.Mf.632.337/2007/3. számú közbenső ítéletével elbírált perében a közbenső ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2009. március 4-én megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mf.632.337/2007/3. számú közbenső ítéletét hatályon kívül helyezi, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 23.M.3362/2006/5. számú közbenső ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek együttes 1.000.000 forint + 200.000 forint Áfa (egymillió + kettőszázezer) első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperesi önkormányzat polgármesteri hivatalában jegyzői munkakört betöltő felperes keresetében a közszolgálati jogviszonyának a 2005. július 25-én kelt okiratba foglalt felmentéssel történő megszüntetése jogellenességének megállapítását és az eredeti munkakörben történő továbbfoglalkoztatás mellőzésével a jogellenesség jogkövetkezményeként 12 havi átlagkeresetének

megfelelő átalánytérítés, elmaradt illetmény, egyéb járandóságai, felmerült kára és a költségei megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint a felmentésben közölt indok alapján a közszolgálati jogviszony jogszerűen nem szüntethető meg, az intézkedést megelőzően kialakult helyzet pedig szakmai és magánéleti szempontból is egyaránt rendkívül hátrányosan érintette.

Az alperes arra hivatkozott, hogy az intézkedéssel a polgármesteri hivatalban kialakult jogsértő állapotot szüntette meg, és a kereset elutasítását kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 23.M.3362/2006/5. számú közbenső ítéletében megállapította, hogy a felperes közszolgálati jogviszonyát megszüntető 2005. július 25-én kelt felmentés jogellenes. A felperes közszolgálati jogviszonya a közbenső ítélet jogerőre emelkedésével szűnik meg.

Az ítélet indokolása szerint a bíróság az intézkedés előzményeként megállapította, hogy a felperes kinevezését megelőzően az alperesnél dr. X. J. töltötte be a jegyzői munkakört, akinek a közszolgálati jogviszonyát a képviselő-testület 2003. június 24-én felmentéssel megszüntette. A képviselő-testület ezt követően pályázatot írt ki a jegyzői állás betöltésére, amelynek elbírálását követően a ... számú okiratában 2004. április 1-jétől határozatlan időre szólóan a felperest nevezte ki a polgármesteri hivatal jegyzői munkakörébe. A dr. X. J. által indított munkaügyi perben ezt követően a Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 10.M.326/2003/17. számú közbenső ítéletében a felmentés jogellenességét állapította meg, és kötelezte az alperest, hogy dr. X. J. jegyzőt az eredeti munkakörében foglalkoztassa tovább. A közbenső ítélet a Fővárosi Bíróság 49.Mf.633.771/2004/2. számú közbenső ítéletével 2005. július 6-án jogerőre emelkedett. Az így kialakult jogellenes helyzetet az alperes a felperes közszolgálati jogviszonyának felmentéssel való megszüntetésével orvosolni. A felmentést azzal indokolta, hogy a felperes kinevezését követően jogerős bírósági ítélet az alperest a korábbi jegyző továbbfoglalkoztatására kötelezte és a ... Közigazgatási Hivatal a munkáltatót a jogellenes állapot megszüntetésére szólította fel, melynek következtében az alperes a Ktv. 71. §-a alapján alkalmazandó Mt. 10. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a felperes jegyzői jogviszonyát megszüntette, és egyúttal intézkedett hat havi felmentési időre járó átlagkereset, kéthavi illetménynek megfelelő végkielégítés, valamint az egyéb járandóságok kifizetése iránt.

A munkaügyi bíróság az így megállapított tényállásból azt a következtetést vonta le, hogy a felperes kinevezése a Ktv. 10. § (11)-(12) bekezdésében és a 11.§-ában foglaltaknak megfelelően történt, az érvényesen létrejött közszolgálati jogviszony pedig csak a törvényben meghatározott esetekben és módon szüntethető meg

(Ktv. 17. § (1) bekezdés), illetve szűnik meg (Ktv. 17. § (2) bekezdés). A felperes felmentését tartalmazó okiratban alkalmazott felmentési ok a törvényben felsorolt okok között nem szerepel, ezért a felmentés jogellenes. A munkaügyi bíróság az alperes által hivatkozott Mt. 10. § (2) bekezdésének alkalmazhatóságát azért nem fogadta el, mert megítélése szerint a felmentési okirat nem tartalmazta, hogy az alperes miért tartotta érvénytelennek a felperessel létesített jogviszonyt.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság az 59.Mf.637.337/2007/3. számú közbenső ítéletében a jogalap tekintetében hozott elsőfokú közbenső ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásával annak helyes indokai alapján helybenhagyta. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiemelte, hogy a felmentés nem felel meg a Ktv. 17. §-ában foglaltaknak, az alperesnek pedig az Mt. 10. §-ra történt hivatkozása azért nem helytálló, mert a kinevezés nem volt jogellenes, az Ötv. 36. §-ba ütköző állapot felszámolása pedig felmentési indoknak nem alkalmas.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú közbenső ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, valamint a költségekben való marasztalását kérte.

Fenntartotta a perben mindvégig képviselt álláspontját, miszerint 2005. július 6-ától, vagyis az előző jegyző továbbfoglalkoztatására őt kötelező közbenső ítélet jogerőre emelkedésének napjától kezdődően közjogi értelemben az Ötv. 36. §-ába ütköző jogellenes állapot jött létre, és az alperes nem a Ktv. 17. §-ában szabályozott felmentési rendelkezéseket kívánta alkalmazni, hanem a kialakult jogellenes helyzetet kívánta felszámolni. Vitatta, hogy az érvénytelenség a jogviszony létesítése után nem következhet be, hiszen erről a Ktv. 13. § (1) bekezdése kifejezetten rendelkezik. Hangsúlyozta, hogy a jegyző kinevezésére elsődlegesen az Ötv. szabályai vonatkoznak, annak 36. §-a szerint pedig a polgármesteri hivatalnak egyidejűleg két jegyzője nem lehet. Ezért mindkét bíróság tévedett, amikor a kialakult helyzetre vonatkozóan nem találta alkalmazhatónak az Mt. 9. és 10. §-ában foglaltakat.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartására és az alperesnek a költségekben való marasztalására irányult. Nem vitatta, hogy az előző jegyző visszahelyezésével törvénybe ütköző állapot alakult ki, amelyet fel kellett oldani, annak megoldása szerinte a közös megegyezés lett volna, ez azonban nem az ő hibájából hiúsult meg, az alperes pedig ehelyett jogellenes megoldást választott.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A perben a bíróságoknak az alperesi önkormányzat képviselő-testületének 2005. július 22-én megtartott rendkívüli ülésén meghozott határozatán alapuló közszolgálati jogviszony megszüntetése (felmentése) megnevezésű intézkedésének jogszerűsége kérdésében kellett döntenük. Általános jogelv, hogy valamely jognyilatkozat jogszerűsége elbírálásánál nem annak elnevezése, hanem a tartalma irányadó. Ennek során nem a perbeli intézkedés megnevezését, hanem annak tartalmát kellett vizsgálni és értékelni. Az alperes a felperes által sérelmezett megszüntető intézkedését pontosan és világosan megindokolta, és abban alapul szolgáló jogszabályként hivatkozott a Ktv. 71. § (2) bekezdésében foglaltakra, figyelemmel a közszolgálati jogviszonyban is alkalmazni rendelt Mt. 10. §-ának (2) bekezdésére, miszerint a munkáltató hibájából eredő érvénytelenség esetén a munkáltatói rendes felmondás jogkövetkezményeit kell megfelelően alkalmazni. Az alperes a perbeli jognyilatkozatában az érvénytelenség okát is meghatározta azáltal, hogy a jogerős közbenső ítélet a korábbi jegyző közszolgálati jogviszonyát helyreállította, így az új jegyző további alkalmazása az Ötv. 36. §-ába ütközik.

Az Mt. 8.§ (1) bekezdése szerint semmis az a megállapodás, amely munkaviszonyra vonatkozó szabályba vagy egyébként jogszabályba ütközik. Dr. X. J. előző jegyző munkaügyi perében meghozott jogerős közbenső ítélet következtében a felperes által sem vitatottan a polgármesteri hivatalban jogellenes állapot alakult ki, mert annak dr. Xantus Judit és a felperes személyében egyidejűleg két jegyzője volt. Mivel a munkaügyi bíróság a korábbi jegyző közszolgálati jogviszonyát helyreállította, az érvénytelenség kérdése az utóbb kinevezett felperes vonatkozásában merült fel.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 36. §-ának (1) bekezdése szerint a képviselő-testület - pályázat alapján - a jogszabályban megállapított képesítési követelményeknek megfelelő jegyzőt nevez ki. A képviselő-testület a jegyző, a főjegyző javaslatára - a jegyzőre vonatkozó szabályok szerint - községben kinevezhet, más önkormányzatnál kinevez aljegyzőt a jegyző helyettesítésére, a jegyző által meghatározott feladatok ellátására. A kinevezés határozatlan időre szól. Az előbbi meghatározásból következik, hogy a felperes kinevezése az utóbb bekövetkezett körülmény folytán az Ötv. idézett szabályába ütközött, vagyis semmisség okából érvénytelenné vált, a semmisség nem volt orvosolható (Mt. 8. § (1) bekezdés).

Nem vitás, hogy az érvénytelenség a munkáltató hibájából következett be, miután mindaddig, amíg az előző jegyző munkajogi helyzete az általa megindított munkaügyi peres eljárásra tekintettel tisztázatlan volt, a határozatlan időre szóló jegyzői kinevezés helyett más áthidaló megoldást kellett volna választania. A jogvita elbírálása szempontjából tehát nem annak volt

jelentősége, hogy az erre vonatkozó előrelátás hiányában az alperesnek törvényes joga volt-e a jegyzői munkakör betöltésére vonatkozó pályázat kiírására és az új kinevezésre, hanem csupán annak, hogy az érvénytelenség oka a korábbi jegyző közszolgálati jogviszonyának helyreállítása következtében a felperes kinevezését illetően utóbb bekövetkezett, ezért az alperes a kialakult helyzet felszámolására az Mt. 10. §-ában foglaltakat jogszabálysértés nélkül alkalmazta. A felperes nem vitatotta az Mt. 10. § (2) bekezdésében előírt felmentési járandóságokat megkapta.

A fenti indoklásra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság az ezzel ellentétes jogi állásponton alapuló jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdésében foglaltak alkalmazásával hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A Pp. 24. § (2) bekezdés b) pontja szerinti pertárgy értéke alapján megállapított együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költség viseléséről a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetékről a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2009. március 4.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő